

i Virkeligheden, kunne til at skatte højere af deres Produkt end de større Fabrikanter. Der næst er der en anden meget vigtig Klasse af Producenter, og det er de saakaldte Gjærfabrikanter. Det vil være det høie Thing bekendt, at der ved almindelig Brændevinsbrænding kun tilveiebringes en ganske ringe Mængde Gjær, men at naar man indretter Brændevinsbrænding paa en egen Maade, kan der tilveiebringes en forholdsvis meget betydelig Mængde Gjær. Men dette Sidste kan kun ske derved, at man indmæsker et mindre Kvantum i Lønden, og altsaa som Følge deraf faar man kun et mindre Kvantum Brændevin ud af hver Lønde Karrum. Det er nu ogsaa oplyst her i Dag, at f. Ex. en af de betydeligste Gjærfabrikanter har meddelt Finansministeriet, og dette har igjen meddelt det til Udvalget, at imedens de større Brændevinsbrændere kunne faae f. Ex. 24 Potter ud af hver Lønde Karrum, kan han kun faae 14 Potter, og da han alligevel skal sælge Brændevin som en Del af sit Produkt, saa vil de Herrer se, at den Rigsdaler, som han skatter af hver Lønde Karrum, maa han fordele paa 14 i Stedet for paa 24 Potter, saa at han kommer til at have 7 R. paa hver Pot. Dette kan hans Brændevin nu ikke bære; hans Brændevin bliver ikke saa godt, som det andet, og altsaa er Følgen den, at han maa lægge den højere Betskatning paa Gjæret; han maa beregne sit Gjær saa meget dyrere, end han vilde behøve, hvis han kun skulde skatte af Brændevinen. Dette vil da i Virkeligheden føre til, at Gjærfabrikationen her i Landet er en bestattet Industri. Men mine Herrer, dette er noget uheldigt; thi ikke alene er Gjær et Produkt, der efter Anvendelsen deraf her i Landet ikke bør beskattes, idet det jo nemlig bruges til Brød osv.; men det er, hvad der er endnu vigtigere, et Udførselsprodukt, der har en stige Vigtighed. Det er oplyst, hvad der desuden vil vise sig for de Herrer, naar De ville slaa op i de statistiske Meddelelser, hvad der af dette Produkt udføres til fremmede Lande; De ville da se, paa hvilken høist mærkelig Maade Udførselen af Gjær her fra Landet er stegen. Saavidt jeg erindrer, ere i det sidste Aar 700,000 Pund Præsgjær udforte her fra

Landet. Dette er fleet, uagtet Gjærproduktionen har været bestattet paa denne Maade, Noget, som ikke stemmer med, hvad der er tilfaldet, og det er høist uheldigt, thi Gjærproduktionen er netop en for vort Land yderst passende og hensigtsmæssig Industri, en Industri, der ligesom andre Industrier, der nærmest slutte sig til Kornproduktionen, er en af dem, der maa siges at være de for vort Land naturligste og heldigste. Gjærfabrikationen betragtes som en Industri, der er nøie knyttet til Kornproduktionen, maa altsaa siges netop at være en Forædling af vore indenlandske Raaprodukter, der ligger os overmaade nær, og at denne Industri har vundet en saadan Indgang, at Fabrikanterne have været i Stand til at bringe Gjærproduktionen her i Landet trods de vanskelige Forhold, hvorunder de have haft at virke i saa Henseende, paa et saadant Standpunkt, at Produktet herfra paa udenlandske Markeder, navnlig i England, har kunnet konkurrere med den hollandske og helligske Præsgjær, en Ting, der er overordentlig heldig og vigtig; det er et Tingemeget paa, at skulle vi gribe ind nogetsteds, saa maa det være her, for at lette denne Industri for de Indskrænkninger og Baand, der nu hvile paa den. Disse Hensyn, mine Herrer, ere ikke komne tydelig frem den Gang, da Sagen kom til Afgjørelse i det andet Thing, men dette var dog ikke det Gæste, der bestemte Afgjørelsen. Et andet meget vigtigt Punkt var, at der i Landstinget fremkom en anden, meget væsentlig Tvivl om den Spiritusmaalers Bestaaenhed, som jeg havde tilladt mig at bringe i Forslag, en Tvivl, grundet paa Kjendsgjeringer af den Bestaaenhed, at det ikke var mig muligt at hæve den, uden efter en foregaaende grundig Undersøgelse. Der var en meget æret Fabrikant her i Landet, som af Interesse for Sagen havde faaet et saadant Apparat tillaaet, og i hans Fabrik havde det vist sig, at denne Maaler et Par Gange var standset. Jeg kunde ikke faae at vide, hvori denne Standning lå, førend en Undersøgelse i saa Henseende var foretagen af de mest Kompetente, og jeg kunde altsaa ikke under Debatten — og det fremkom netop under den Debat, der i det andet Thing gik umiddelbart